



صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

آیا بن بست سیاسی رژیم صهیونیستی پایان می یابد؟



فرآورده های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: **مرجان شریفزاده**

فهرست مطالب

| صفحه | عنوان |
|--------|---|
| ۱..... | ■ نکات برجسته |
| ۱..... | ■ مقدمه |
| ۲..... | ■ محورهای اصلی پژوهش |
| ۲..... | ■ اولین انتخابات (انتخابات زودهنگام) |
| ۳..... | ■ دومین انتخابات |
| ۳..... | ۱- جزئیات فنی نظام سیاسی و شکل اداره کشور |
| ۳..... | ۲- تصمیمات سیاستمداران عرب اسرائیلی و بروز شکاف حزبی- سیاسی میان آنها |
| ۴..... | ■ ناکامی مجدد نتانياهو و احاله مأموریت تشکیل کابینه به بنی گنتس |
| ۴..... | ■ مذاکرات بی نتیجه پیشتران انتخابات برای تشکیل دولت وحدت ملی |
| ۵..... | ■ آویگدور لیبرمن؛ دردسرساز و گره‌گشا |
| ۵..... | الف - عمده‌ترین اختلافات لیبرمن با نتانياهو |
| ۶..... | ب - عمده‌ترین اختلاف لیبرمن با گنتس |
| ۶..... | ■ شکست آخرین راهکار |
| ۷..... | ■ آیا برگزاری سومین انتخابات، به بن بست سیاسی پایان می‌دهد؟ |
| ۷..... | ■ سخن آخر |

– بحران سیاسی امروز، در تاریخ ۷۱ ساله رژیم اشغالگر قدس سابقه نداشته است.
– برگزاری سه انتخابات ظرف یک سال نشان‌دهنده شکاف‌های عمیق سیاسی و عقیدتی در جامعه صهیونیست‌ها است.
– وضعیت ائتلاف‌های صهیونیست‌ها به گونه‌ای است که اساساً امکان تشکیل دولت وحدت ملی را نمی‌دهد.
– ادامه بلا تکلیفی و سردرگمی سیاسی کنونی به نفع نتانیاهو است؛ او برای تداوم مصونیت قضایی‌اش، به هیچ ترتیب قصد کناره‌گیری از نخست‌وزیری را ندارد؛ چرا که دادستان کل رژیم صهیونیستی به اتهام ارتشاء، فریب و خیانت در امانت علیه نتانیاهو کیفرخواست صادر کرده است.
– برای نخستین بار در تاریخ رژیم اشغالگر قدس، بن‌بست سیاسی کار را به مداخله رئیس‌کنست رساند، اما این راهکار قانونی نیز با شکست مواجه شد.
– به نظر می‌رسد برگزاری انتخابات سوم هم گره‌ای از این بحران سیاسی باز نکند؛ حتی پیش‌بینی می‌شود اگر دولت هم تشکیل شود، یک دولت ناپایدار با اکثریت پارلمانی شکننده خواهد بود، عمر طولانی نخواهد داشت و برگزاری انتخابات زود هنگام دیگری بر صهیونیست‌ها تحمیل خواهد شد.

■ مقدمه

چندی است رقابت‌های سیاسی در رژیم صهیونیستی در حال خارج شدن از عرف رایج است و رفتارهای جدیدی در عرصه سیاسی صهیونیست‌ها در حال شکل‌گیری است. رژیم صهیونیستی از دی ماه ۱۳۹۷ دولت مستقری ندارد؛ حدود یک سال است که دولت انتقالی نتانیاهو، به‌طور موقت در رأس کار قرار دارد؛ اختلافات میان رقبای سیاسی رژیم اشغالگر قدس، آنچنان بالا گرفته که کار حتی به اردو کشی خیابانی هم کشیده است.^۱ ظرف شش ماه دو دور انتخابات در اراضی اشغالی برگزار شد، اما حتی وفاق حداقلی ایجاد نشد که بتوان بر اساس آن نخست‌وزیر تعیین کرد و دولت را شکل داد. مسیرهای دیگری هم که در قانون اساسی رژیم صهیونیستی پیش‌بینی شده بودند، طی شدند، اما نتیجه‌ای در بر نداشتند، اینک بناست که در تاریخ دوم مارس ۲۰۲۰ (۱۲ اسفند ۱۳۹۸)، سومین انتخابات در اراضی اشغالی برگزار شود، به امید آنکه از بحران سیاسی بی‌سابقه‌ای که گریبان‌گیر صهیونیست‌ها شده، رهایی یابند. بر این اساس سؤال اصلی که این پژوهش برای پاسخ گفتن به آن نگاشته شده این است:

– آیا برگزاری انتخابات سوم به بن‌بست سیاسی رژیم صهیونیستی پایان می‌دهد؟
برای تکمیل اطلاعات نیز به این سؤال فرعی پاسخ داده شده است:

۱. خبرگزاری قدس (قدسنا)؛ (۱۳۹۸/۹/۱۱)

– چرا نتانیاهو علی‌رغم اینکه در دومین انتخابات (در ماه سپتامبر)، آراء پایین‌تری نسبت به رقیب کسب کرد، باز هم ابتدا او مأمور تشکیل دولت شد؟

این پژوهش با روش اسنادی انجام شده است؛ منابعی که برای جمع‌آوری اطلاعات مورد استفاده قرار گرفته‌اند عبارتند از: اخبار، گزارش‌ها، مصاحبه‌ها و تحلیل‌های کارشناسان و مقالات منتشر شده در روزنامه‌های رسمی و پایگاه‌های خبری تحلیلی معتبر.

■ محورهای اصلی پژوهش



■ اولین انتخابات (انتخابات زودهنگام)

نهم آوریل ۲۰۱۹، انتخابات پارلمانی رژیم صهیونیستی برگزار شد؛ آن هم هفت ماه زودتر از موعد مقرر؛ چرا که وقتی «آویگدور لیبرمن»، از سمت وزارت جنگ استعفا کرد^۱، نتانیاهو برای جلوگیری از فروپاشی کابینه، سکان وزارت جنگ رژیم صهیونیستی را شخصاً در اختیار گرفت؛ اما با استعفای لیبرمن، حزب او یعنی «اسرائیل خانه ما» هم از ائتلاف با دولت نتانیاهو خارج شده بود و همین سبب شد تا دولت نتانیاهو و ائتلاف تحت رهبری او، تنها با اختلاف یک کرسی، اکثریت را در پارلمان ۱۲۰ نفری اسرائیل در دست داشته باشند^۲. در نتیجه، این ائتلاف شکننده اجازه ادامه کار را به نتانیاهو نداد و او با انحلال دولت و برگزاری انتخابات زودهنگام پارلمانی موافقت کرد^۳. در انتخابات ماه آوریل اگر چه حزب لیکود بیشترین تعداد کرسی پارلمانی را به دست آورد، اما نتانیاهو نتوانست حد نصاب ۶۱ کرسی از مجموع ۱۲۰ کرسی پارلمان را کسب کند و در نهایت با چهار حزب، موفق به تشکیل دولت ائتلافی

۱. علت استعفای لیبرمن، عقب نشینی دولت نتانیاهو در برابر قدرت نمایی موشکی و توان بازدارندگی جنبش حماس بعد از دو روز درگیری، در پاییز سال ۱۳۹۷ بود.

۲. حزب لیبرمن پنج کرسی در اختیار داشت که با خروج آنها، ۶۱ کرسی در اختیار ائتلاف به رهبری نتانیاهو باقی ماند.

۳. البته موافقت نتانیاهو با انتخابات زودهنگام، دلایل پنهانی هم داشت که برای آگاهی بیشتر، پیشنهاد می‌شود رجوع کنید به «چرا نتانیاهو با انتخابات زودهنگام پارلمانی موافقت کرد؟»؛ خبرگزاری تسنیم؛ (۱۳۹۷/۱۰/۵)

نشد. به همین سبب، کنست رأی به انتخابات دوباره داد و برای اولین بار در تاریخ هفتاد ساله رژیم اشغالگر قدس، ناچار شدند در کمتر از شش ماه، یک انتخابات پارلمانی دیگر برگزار کنند.

■ دومین انتخابات

در ۱۷ سپتامبر ۲۰۱۹ دومین انتخابات برگزار شد، اما نتایج آن برای نتانیاها و حزب متبوعش، بدتر هم شد؛ چرا که «لیکود» توانست ۳۱ کرسی را از آن خود کند و رقیب اصلی، یعنی حزب «آبی و سفید» به رهبری «بنی گنتس» ۳۳ کرسی. حتی بلوک سیاسی نتانیاها (حزب لیکود به همراه تمامی متحدانش) هم نتوانست به اکثریت کرسی‌های پارلمان دست یابد. اگرچه نتانیاها آرای کمتری نسبت به گنتس کسب کرده بود اما دوباره از سوی رئیس جمهور «رووین ریولین» مأموریت یافت تا کابینه ائتلافی تشکیل دهد.

علی‌رغم آنکه نتانیاها بازنده انتخابات بود، به دو دلیل عمده باز هم مأمور تشکیل کابینه شد^۱:

۱- جزئیات فنی نظام سیاسی و شکل اداره کشور:

نظام سیاسی رژیم اشغالگر قدس نظام جمهوری پارلمانی است و رای دهندگان با رأی به احزاب سیاسی مختلف، ترکیب پارلمان (کنست) را تعیین می‌کنند؛ بر اساس آراء به دست آمده، کرسی‌های پارلمان بین احزاب تقسیم می‌شود. با توجه به ۱۲۰ کرسی کنونی در کنست، حزبی که موفق شود اکثریت ۶۱ کرسی پارلمانی را به دست آورد، مأمور تشکیل کابینه و رهبر آن حزب نخست‌وزیر خواهد شد. رئیس جمهور نیز توسط پارلمان تعیین می‌شود که مقامی تشریفاتی است. اما به دلیل تعدد و تکرار احزاب سیاسی، همیشه حزب برنده در انتخابات، برای تشکیل دولت ناگزیر است با احزاب دیگر ائتلاف کند^۲. گاهی حتی ائتلاف‌های سیاسی با حضور چند حزب هم نمی‌توانند ۶۱ کرسی مورد نیاز را به دست بیاورند و دولت تشکیل دهند؛ مثل انتخابات اخیر.

۲- تصمیمات سیاستمداران عرب اسرائیلی و بروز شکاف حزبی - سیاسی میان آنها:

چهار حزب عرب اسرائیلی با ائتلافی به نام «فهرست مشترک» در انتخابات اخیر شرکت کردند و با کسب ۱۳ کرسی پارلمانی رتبه سوم را به دست آوردند^۳. به لحاظ مواضع تند بسیاری از سیاستمداران عرب علیه نتانیاها، تصور بر این بود که عرب‌ها با گنتس وارد ائتلاف می‌شوند؛ حتی برخی از رهبران احزاب عرب مثل «ایمن عوده»^۴ یا «احمد طیبی»^۵ از نخست‌وزیری بنی گانتس اعلام حمایت کردند^۶. اگر همه احزاب عرب از گنتس حمایت می‌کردند، او می‌توانست با دیگر احزاب مخالف نتانیاها^۷ به ۵۷ کرسی دست یابد و از نتانیاها که در صورت ائتلاف با راست‌های مذهبی ۵۵ کرسی به

۱. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۸/۷/۴)

۲. در تاریخ انتخابات پارلمانی اسرائیل از سال ۱۹۴۹ (اولین انتخابات) تا امروز، هیچ حزبی نتوانسته به تنهایی ۶۱ کرسی را به دست آورد.

۳. فهرست مشترک احزاب عرب شامل ائتلاف چهار حزب «جبهه دموکراتیک برای صلح و مساوات (هدش)»، «تجمع دموکراتیک ملی (بلد)»، «جنبش عربی تغییر (تعال)» و «فهرست اعراب متحد» است.

۴. رهبر حزب عربی «جبهه دموکراتیک صلح و عدالت»

۵. رهبر «جنبش عربی تغییر»

۶. گفتنی است احزاب عرب برای حمایت از گنتس شرایطی همچون از سرگیری مذاکرات صلح، بهبود وضعیت حقوق شهروندی و شرایط اقتصادی اعراب اسرائیل در نظر داشتند.

۷. حزب‌های «کارگر» و «اتحاد دموکراتیک»

دست می‌آورد، پیش بیفتد. اما در میانه راه حزب «بلد»^۱ با سه کرسی در ائتلاف اعراب، رسماً اعلام کرد که از گنتس حمایت نمی‌کند. نتیجتاً تعداد کرسی‌های حامیان گنتس به ۵۴ کاهش یافت؛ بر همین اساس رئیس‌جمهور رژیم صهیونیستی، نتانیاہو را که ۵۵ کرسی پارلمانی داشت، مأمور تشکیل دولت کرد.

■ ناکامی مجدد نتانیاہو و احاله مأموریت تشکیل کابینه به بنی گنتس

نتانیاہو ۲۸ روز فرصت داشت تا کابینه فراگیر خود را تشکیل دهد، اما برای دومین بار در تشکیل کابینه ائتلافی شکست خورد. نتانیاہو اعلام کرد نتوانسته موافقت حداقل شصت نماینده را برای تشکیل کابینه و نخست‌وزیری خودش جلب کند. به همین دلیل، برای نخستین بار در یک دهه گذشته، مأموریت تشکیل کابینه به فردی غیر از نتانیاہو، یعنی رقیب او بنی گنتس واگذار شد. اما همچنان که بسیاری از تحلیلگران موفقیت گنتس در تشکیل کابینه ائتلافی را بعید می‌دانستند، او هم در واپسین ساعت‌های مهلت قانونی ۲۸ روزه برای تشکیل دولت، اعلام کرد که در این کار ناکام مانده است.

■ مذاکرات بی نتیجه پیش‌تازان انتخابات برای تشکیل دولت وحدت ملی

نتانیاہو و گنتس رهبران احزاب پیش‌تاز در انتخابات، برای اینکه یک ائتلاف بزرگ ایجاد کنند و «دولت وحدت ملی» تشکیل دهند- تا مجبور به برگزاری انتخابات سوم نشوند- چند دور با یکدیگر دیدار و مذاکره کردند؛ اما گفتگوهایشان نتیجه‌ای در بر نداشت؛ چراکه: در صورت تشکیل دولت متحد، نتانیاہو و گنتس باید به صورت دوره‌ای، هریک به مدت دو سال، پست نخست‌وزیری را بر عهده می‌گرفتند. اگرچه گفته شد دو طرف بر سر اینکه کدام‌یک اول نخست‌وزیر باشد به توافق نرسیده‌اند، اما واقعیت چیز دیگری است. اگر نتانیاہو و گنتس به توافق می‌رسیدند، باید وعده‌ها و تعهداتی را که به احزاب حامی خود داده بودند، کنار می‌گذاشتند و این به معنای خیانت به متحدان و شکستن پیمان‌های قبلی بود. اساساً راه توافقی وجود نداشت؛ حامیان نتانیاہو و گنتس با شروطی گرد آنها حلقه زده بودند که گروه مقابل، با آن مخالف بود. تنها در یک نمونه، شرط بنیادین ائتلاف‌کنندگان با بنی گنتس، کنار زدن نتانیاہو از قدرت بود؛ تشکیل دولت متحد با نتانیاہو مستلزم زیر پا گذاشتن این اصل بود. گنتس اساساً به دلیل پرونده‌های قضایی نتانیاہو^۲، مخالف همکاری با ائتلافی بود که ریاست دولتش بر عهده نتانیاہو باشد^۳؛ به‌علاوه گنتس، طرفدار تشکیل یک دولت میانه‌رو و سکولار است اما احزاب دست راستی و افراطیون مذهبی حامیان اصلی نتانیاہو هستند. احزاب راست‌گرای افراطی و مذهبی نیز آنچنان شروطی برای حمایت از نتانیاہو گذاشته بودند که به باج‌خواهی تعبیر می‌شد و حتی جزئیات این باج‌خواهی‌ها خیلی منتشر نشد؛ اما

۱. رهبر حزب بلد «امطانس شحاده» است.

۲. دادستانی رژیم صهیونیستی ۳۰ آبان ماه رسماً نتانیاہو را به تقلب، دریافت رشوه و سوء استفاده از اعتماد عمومی متهم کرد. نتانیاہو در چهار پرونده فساد متهم به دریافت رشوه، سوء استفاده از قدرت و خیانت است. «پرونده ۱۰۰۰» مربوط به دریافت مستقیم رشوه و رانت‌خواری؛ «پرونده ۲۰۰۰» مربوط به سوء استفاده از قدرت و جایگاه خود در تحت فشار قرار دادن صاحب امتیاز نشریه «دیدعوت آحرونوت» برای پوشش بهتر اخبار نخست‌وزیری؛ «پرونده ۳۰۰۰» درباره خرید زیردریایی‌ها و کشتی‌های جنگی از آلمان به‌طور غیرقانونی و «پرونده ۴۰۰۰» درباره پرداخت رشوه به یک سرمایه‌دار صهیونیست برای حمایت رسانه‌ای بهتر از او و همسرش

۳. دویچه وله؛ ۲۰۱۹، ۱۱، ۲۱.

مشخص بود خواسته‌هایی هستند که از گذشته محور درگیری و اختلاف آنها با چپ‌گرایان و سکولارها یعنی گنتس و حامیانش بوده است.^۱

■ آویگدور لیبرمن؛ در دسرساز و گره‌گشا

تمام مصیبت‌های نتانیاهو با استعفای لیبرمن از وزارت جنگ و خروج حزب «اسرائیل خانه ما» از ائتلاف با دولت شروع شد. لیبرمن و نتانیاهو، اختلاف نظر شدیدی بر سر توافق آتش‌بس میان رژیم صهیونیستی و جنبش حماس داشتند. ماجرا از آنجا شروع شد که نظامیان رژیم صهیونیستی «شیخ نور برکه» از فرماندهان گردان‌های «عزالدین قسام» را در شهر «خان یونس» به شهادت رساندند^۲ و سپس به بمباران شدید این شهر پرداختند. این جنایت با چنان واکنش کوبنده‌ای از سوی نیروهای مقاومت مواجه شد که شدیدترین درگیری میان دو طرف از سال ۲۰۱۴ به بعد را رقم زد^۳. نتانیاهو ناتوان از پاسخ به گروه‌های مقاومت در غزه، بعد از دو روز درگیری تن به آتش‌بس داد. لیبرمن در اعتراض به ناتوانی نتانیاهو از مقابله با گروه‌های مقاومت، از کابینه او خارج شد؛ تعبیر او از این آتش‌بس "خریدن آرامش کوتاه مدت به قیمت آسیب شدید و بلند مدت به منافع ملی" بود. در واقع عملیات نظامی صهیونیست‌ها، هم در بعد نظامی و هم در بعد سیاسی تبعات تلخی برایشان به همراه داشت: در بعد نظامی با کشته شدن فرمانده ارشد و زخمی شدن همراهان او در تیم ترور مواجه شد و در بعد سیاسی چالشی را برای رژیم صهیونیستی رقم زد که پس‌لرزه‌های آن هنوز صهیونیست‌ها را رها نکرده است. بحران سیاسی که یک سال است گریبان رژیم صهیونیستی را گرفته، به راحتی پایان می‌یافت اگر لیبرمن از یکی از دو حزب اصلی حمایت می‌کرد؛ گره تشکیل کابینه رژیم صهیونیستی تنها به دست او باز می‌شود که حزب متبوعش هشت کرسی در کنست دارد. اما تلاش‌های نتانیاهو و گنتس برای متقاعد کردن لیبرمن ناکام ماند؛ او نه تنها حاضر به حمایت از هیچ‌یک از آنها نشد، بلکه اعلام کرد به هر دولتی که نتانیاهو یا گانتس تشکیل دهند، نخواهد پیوست^۴.

الف - عمده‌ترین اختلافات لیبرمن با نتانیاهو:

لیبرمن دارای افکار افراطی علیه مردم فلسطین و خواستار حمله همه جانبه به غزه و کرانه باختری است تا برای همیشه فلسطین را از بین ببرد^۵. لیبرمن از نتانیاهو تندروتر است؛ او می‌گوید عرب‌های ساکن در سرزمین‌های اشغالی (اعراب اسرائیلی) نباید از حقوق شهروندی و سیاسی برابر با یهودیان برخوردار باشند^۶. در حقیقت این دیدگاه بخشی از جامعه صهیونیست‌ها است که تهدیدهای داخلی را خطر اصلی برای امنیت رژیم صهیونیستی می‌دانند و از بین بردن این تهدیدات را اولویت اول می‌دانند؛ تهدیداتی که درون رژیم صهیونیستی وجود دارند و تهدیداتی که از جانب نوار غزه و کرانه باختری رژیم صهیونیستی را به مخاطره می‌اندازند. اما نتانیاهو و حلقه حامیانش، تهدیدات خارجی و در رأس آنها

۱. خبرگزاری تسنیم؛ (۱۳۹۸/۷/۴)

۲. ۲۱ آبان ۱۳۹۷

۳. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۷/۸/۲۳)

۴. خبرگزاری ایسنا؛ (۱۳۹۸/۸/۲۹)

۵. خبرگزاری آنا؛ (۱۳۹۸/۳/۱)

۶. دیپلماسی ایرانی؛ (۱۳۹۸/۹/۶)

جمهوری اسلامی ایران را چالش اصلی برای امنیت رژیم صهیونیستی می‌دانند و استدلال می‌کنند که این تهدید می‌تواند کیان رژیم صهیونیستی را مورد مخاطره قرار دهد.^۱ لیبرمن اختلافات عمیقی با احزاب یهودی مذهبی مانند «شاس» دارد که از حامیان سنتی نتانیاها هستند.^۲ یکی از مهم‌ترین اختلافات آنها بر سر موضوع سربازی اجباری است. یهودیان ارتودکس چند دهه است از خدمت سربازی اجباری معاف هستند، در حالی که دیگر مردان و زنان یهودی موظفند در ۱۸ سالگی وارد خدمت وظیفه نظامی شوند. لیبرمن، خواهان تحمیل خدمت سربازی به یهودیان ارتودکس است؛ به همین دلیل احزاب سکولار از او حمایت می‌کنند.

ب - عمده‌ترین اختلاف لیبرمن با گنتس:

فهرست مشترک اعراب که ۱۳ کرسی کنست را به دست آورده و از این لحاظ بعد از احزاب لیکود و آبی و سفید در رتبه سوم قرار دارد، اعلام کردند برای کنار زدن نتانیاها از قدرت حاضرند از گنتس حمایت کنند.^۳ اما لیبرمن لیست مشترک نمایندگان عرب را دشمن توصیف و اعلام کرده هرگز در دولتی که شامل نمایندگان عرب باشد حضور نخواهد یافت. او می‌گوید نمی‌خواهد به دولتی بپیوندد که فهرست عربی را که حامی اقدامات خرابکارانه است، تأیید می‌کند. اما گانتس چاره‌ای جز ائتلاف با اعراب نداشت، چراکه اگر تنها با حزب لیبرمن ائتلاف می‌کرد، شمار کرسی‌های دو حزب تنها به ۴۱ کرسی می‌رسید و او باز هم نمی‌توانست کابینه را تشکیل دهد، تشکیل کابینه نیازمند ۶۱ کرسی کنست است؛ به همین دلیل گنتس به حمایت اعراب کنست نیاز داشت. سرانجام برای آنکه گشایشی در این بن بست سیاسی پدید آید، لیبرمن گفت تا زمانی که «نتانیاها» و «گنتس» با یکدیگر جهت تشکیل کابینه توافق نکنند، او نیز با آنها ائتلاف نخواهد کرد.^۴ اما خود او هم می‌دانست شکاف عمیق بین فهرست مشترک اعراب، حزب لیکود، احزاب راست‌گرا و ائتلاف چپ‌ها (اتحاد دموکراتیک) به حدی زیاد است که حتی تصور حضور هم‌زمان آنها در یک دولت ائتلافی دشوار است.

■ شکست آخرین راهکار

رئیس جمهور رژیم صهیونیستی وعده داده بود که تمام توان خود را به کار خواهد برد تا از برگزاری سومین انتخابات پارلمانی پیاپی جلوگیری کند. روز ۳۰ آبان ریولین رئیس جمهور رژیم صهیونیستی، رسماً «یولی ادلشتاین» رئیس کنست را در جریان ناکامی نتانیاها و گانتس برای تشکیل کابینه قرار داد و یادآور شد که اکنون قانون‌گذاران کنست وظیفه تشکیل کابینه را برعهده دارند. او ۱۲۰ نماینده پارلمان را موظف کرد تا ظرف سه هفته، فردی را پیدا کنند که بتواند کابینه ائتلاف حداکثری تشکیل دهد. طبق قانون اساسی رژیم صهیونیستی، هر عضو کنست که بتواند در این مدت اکثریت آرا را به دست آورد، به‌عنوان نخست وزیر این رژیم منصوب می‌شود.^۵ در طول ۷۱ سال موجودیت رژیم اشغالگر قدس، این نخستین بار بود که بن بست سیاسی، کار را به مداخله رئیس مجلس رساند و رئیس جمهور از پارلمان می‌خواست یک سیاستمدار را که

۱. خبرگزاری تسنیم؛ (۱۳۹۸/۶/۱۲)

۲. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۸/۸/۲۹)

۳. البته فهرست مشترک اعراب در حمایت از بنی گنتس موضع یکسانی نداشتند و سرانجام دو شاخه شدند.

۴. پایگاه خبری تحلیلی صبح اقتصاد؛ (۱۳۹۸/۹/۱۴)

۵. باشگاه خبرنگاران جوان؛ (۱۳۹۸/۹/۳۰)

موفق به تشکیل کابینه فراگیر شود معرفی کند؛ اما آخرین مهلت قانونی برای تشکیل کابینه در یازدهم دسامبر پایان یافت و هیچ کس نتوانست طی سه هفته، حمایت ۶۱ نماینده پارلمان را جلب کند. کنست پس از شکست در این مأموریت، طبق قانون اساسی منحل و رژیم صهیونیستی مجبور به برگزاری سومین انتخابات در عرض یک سال شد.

■ آیا برگزاری سومین انتخابات، به بن بست سیاسی پایان می‌دهد؟

دوم مارس ۲۰۲۰ (۱۲ اسفند ۱۳۹۸) برای برگزاری سومین انتخابات مشخص شده است. برخی از تحلیل‌گران بر این باورند که با سومین انتخابات پارلمانی هم بن بست سیاسی در اسرائیل به سادگی خاتمه نیابد، برخی دیگر نیز عقیده دارند که اختلافات سیاسی بین احزاب رژیم صهیونیستی، امری قدیمی و ریشه‌دار است. اما به دسته دوم باید پاسخ داد تحولات اخیر، تعارضاتی را نشان می‌دهد که تا امروز سابقه نداشته است؛ عمق شکاف میان احزاب اسرائیلی و حتی اختلافات شدید درون حزبی آن قدر هست که ترمیم آن را بعید می‌نماید. برای مثال افرادی مثل «موشه یعلون»، «گابی اشکنازی»، «یائیر لاپید» و «بنی گانتس» که امروز از مخالفان سرسخت نتانیاها هستند، قبلاً همراه نتانیاها بودند و در کنار او در یک جناح سیاسی فعالیت می‌کردند. در گذشته احزاب سیاسی با وجود تمامی اختلافات، هنگام تشکیل دولت با هم ائتلاف می‌کردند و وارد دولت می‌شدند، اما این بار هیچ یک از این احزاب حاضر به مشارکت در ائتلاف‌های موجود نیستند.^۱

برای تداوم بحران سیاسی حتی پس از انتخابات سوم دلایلی چند ذکر شده است:

- ۱- جامعه صهیونیستی به سمت راست‌گرایی افراطی گرایش پیدا کرده، اما در این راست‌گرایی به مسیرهای فرعی رفته و یک مسیر مشترک را انتخاب نکرده است؛^۲ مضافاً آنکه مسائل عقیدتی و سیاسی، مناسبات احزاب اسرائیلی را نه فقط رقابت‌آمیز بلکه به صورت خصمانه تبدیل کرده است.^۳
- ۲- تعدد و تکرار احزاب و توزیع آراء بین احزاب متعدد، تشکیل بلوک‌های سیاسی موفق را بسیار دشوار کرده و در عین حال، آراء پایین احزاب کوچک، نیاز به شمار زیادی از احزاب را برای تشکیل دولت ائتلافی، به مشکلی لاینحل بدل کرده که کماکان به قوت خود باقی است.
- ۳- باج خواهی‌های احزاب متکثر با رویکردهای افراطی، چالش‌های دو انتخابات قبلی را به انتخابات سوم هم منتقل خواهد کرد.
- ۴- هواداران دو حزب پیش‌تاز انتخابات، گروه بزرگ‌تر اطرافیان و نیز متحدان استراتژیک بنیامین نتانیاها و بنی گنتس، از آنها انتظار دارند از مواضع اصولی خود عقب ننشینند و در مورد ائتلاف‌سازی از خود سرسختی نشان دهند.^۴

■ سخن آخر

هرچند صهیونیست‌ها تمام تلاش خود را کردند که از برگزاری انتخابات برای بار سوم جلوگیری کنند، موفق نشدند؛ اینک باید به ضررهای ناشی از آن نیز تن دهند: روزنامه ی‌دیعوت آحارونوت گزارش کرده که برگزاری سومین انتخابات در اسرائیل

۱. روزنامه جام جم؛ (۱۳۹۸/۸/۲۷)

۲. خبرگزاری تسنیم؛ (۱۳۹۸/۶/۳۱)

۳. پایگاه اینترنتی شورای راهبردی روابط خارجی؛ (۱۳۹۸/۷/۱۴)

۴. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۸/۸/۶)

در کم‌تر از یک سال، سه میلیارد دلار هزینه روی دست خزانه می‌گذارد و این جدای از خسارت‌های وارد شده به بازار کار است که در هر انتخابات به طور کامل تعطیل می‌شود.^۱ البته ضررهای این بحران تنها مالی نیستند؛ تحلیلگران معتقدند جا افتادن و استمرار این شرایط جدید می‌تواند شرایط داخلی را با ناامنی گسترده‌ای روبرو کند.^۲ یولی ادلشتاین رئیس پارلمان رژیم صهیونیستی می‌گوید "بحران سیاسی کنونی ضربه بزرگی به اقتصاد، امنیت و جامعه صهیونیستی زده است"^۳. آنچه که گفته شد این گمانه را تقویت می‌کند که حتی اگر بعد از انتخابات سوم، دولت ائتلافی یا دولت وحدت ملی تشکیل شود، آن قدر اختلاف بین اعضایش وجود خواهد داشت که عمر چندان درازی برای آن نمی‌توان متصور شد و بعید نیست برگزاری انتخابات زودهنگام دیگری را در پی داشته باشد.^۴



-
۱. شبکه خبری العالم؛ (۱۳۹۸/۹/۲۱)
 ۲. خبرگزاری قدس (قدسنا)؛ (۱۳۹۸/۹/۱۱)
 ۳. مرکز اطلاع رسانی فلسطین؛ @PalestineNews؛ (۱۱،۱۲،۱۹)
 ۴. اندیشکده راهبردی تبیین؛ (۱۳۹۸/۷/۱۴)